

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-949/15-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní umělecká škola Česká Třebová
Sídlo	Kozlovská 775, 560 02 Česká Třebová
E-mail právnické osoby	zastupce@zusct.cz
IČ	72 085 355
Identifikátor	691 002 533
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Jarmilou Holcovou, statutární zástupkyní
Zřizovatel	město Česká Třebová
Místo inspekční činnosti	Kozlovská 775, 560 02 Česká Třebová Tyršovo náměstí 81, 560 02 Česká Třebová
Termín inspekční činnosti	13. až 15. říjen 2015

Inspekční činnost byla v Základní umělecké škole Česká Třebová (dále „škola“) zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně zjišťování a hodnocení naplnění platných učebních dokumentů a školního vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání (dále ŠVP ZUV) a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání (dále RVP ZUV).

Charakteristika

Škola vykonává činnost základní umělecké školy v hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém oboru. Její kapacita je 790 žáků, vzdělávání umožňuje v přípravném, I. a II. stupni základního studia i dospělým zájemcům. Nabídku uměleckého

vzdělávání využívají nejen rodiče místní, ale i z většiny okolních obcí. Počet žáků se v uplynulých letech zvyšoval, pro školní rok 2015/2016 jich bylo přijato 594. Hudební obor navštěvovalo 356, taneční 104, výtvarný 90 a literárně-dramatický 44 žáků. V hlavní budově (Kozlovská 775) sídlí ředitelství školy a zázemí zde má část výuky hudebního oboru. Druhou budovu na Tyršově náměstí škola využívá pro výtvarné, taneční i hudební vzdělávání. Výuka literárně-dramatického oboru již druhým rokem probíhá v nedalekých pronajatých prostorách.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Uplynulé období bylo spojeno se změnou ve vedení školy, neboť její ředitel byl z funkce zřizovatelem odvolán. Výběrovým řízením se dosud nepodařilo vybrat vhodného nástupce. V čele školy stojí od 1. srpna 2014 statutární zástupkyně, která má v oblasti řízení několikaleté zkušenosti. Mezi její hlavní priority patří prohloubení povědomí veřejnosti o činnosti školy, vytváření podmínek pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a jejich práci s výpočetní technikou, posilování týmové spolupráce a zvyšování kvality vzdělávání. Pozornost zaměřila také na zajištění bezproblémového chodu školy a vytvoření pozitivní atmosféry na pracovišti. V organizaci vzdělávání jí účinným způsobem napomáhá její zástupkyně, které přímou pedagogickou činnost v souladu s právními předpisy snížila na devět hodin týdně. Hodnotící nástroje škola využívá ke zjišťování dílčích informací o podmínkách, organizaci a celkových výsledcích, k dalším oblastem nejsou dosud nastaveny. Během inspekční činnosti proto bylo třeba doplnit školní matriku o zdravotní způsobilost žáků a část chybějících informací o průběhu a výsledcích jejich vzdělávání.

Vzdělávací proces zabezpečuje 21 pedagogů (celkem 16,9 úvazků, z toho 12 celých) s dlouholetými zkušenostmi, kratší dobou praxe i začínajících. Plně kvalifikovaných je 17 vyučujících a dva splňují podmínky pro udělení výjimky ze zákona o pedagogických pracovnících. Jednomu ředitel školy uznal splnění předpokladů odborné kvalifikace výkonem umělecké činnosti a další si v současné době potřebné vzdělání doplňuje. Pedagogický sbor je stabilní, dochází pouze k jeho dílčí přirozené obměně. Uvádění nově příchozích, převážně začínajících pedagogů, probíhá zpravidla ve spolupráci se zkušenějšími kolegy i zpětnou vazbou ze strany vedení. Pro další vzdělávání pedagogických pracovníků vytváří škola vhodné podmínky, ne vždy jsou však vyučujícími využívány. Někteří se pravidelně účastní interpretačních kurzů a oborově zaměřených seminářů, jejichž náplní je i využití moderních přístupů a následně se jim daří uplatňovat je ve vzdělávacím procesu. Jednání pedagogické rady slouží zejména k hodnocení výsledků žáků a řešení organizačních záležitostí. Chybí však širší odborná diskuse k otázkám naplňování ŠVP ZUV i přenos nových informací ze vzdělávání.

Škola zajišťuje potřebné materiální zázemí s ohledem na ochranu zdraví žáků i jejich bezpečnost. Především pracoviště na Tyršově náměstí vytváří příznivé podmínky pro realizaci uměleckého vzdělávání. Budova, její vnitřní prostory (včetně menšího koncertního sálu) i práce žáků výtvarného oboru využité k jejich výzdobě, podporují celkový umělecký dojem z prostředí. Zřizovatel škole poskytuje pouze skromný příspěvek na provoz. Z vlastních příjmů škola v uplynulém období vybavila učebnu hudební nauky, průběžně pořizuje výpočetní techniku do jednotlivých tříd. Prioritou je zajištění kvalitních hudebních nástrojů, jejich opravy a údržba. Výrazně opotřebené vybavení převážně většiny učeben pro individuální výuku hudebního oboru ale nepřispívá k přirozené kultivaci kulturního a estetického cítění žáků. V hlavním sídle školy ji také nepříznivě ovlivňuje nadměrný hluk z přilehlého železničního koridoru. Méně účelně se také daří využívat

vhodná zákoutí k vytvoření odpovídajícího zázemí pro ty, kteří zde tráví čas mezi vyučováním. Podmínky pro výuku tance jsou na velmi dobré úrovni. K dispozici má dva sály s kvalitní podlahovou krytinou, dostatek pomůcek, úložných prostor i novou ozvučovací techniku. Výtvarný atelier a keramická dílna svým uspořádáním a širší vybavení umožňují realizaci různorodých vzdělávacích záměrů.

Dobrym předpokladem pro naplňování vzdělávacích programů je téměř plně kvalifikovaný pedagogický sbor. Prozatímnímu vedení školy se daří naplňovat stanovené záměry i částečně obnovovat materiální vybavení.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Základní umělecké vzdělávání je v přípravném studiu, v 1. až 4. ročnících I. a II. stupně realizováno podle ŠVP ZUV, v ostatních ročnících probíhá podle platných učebních osnov pro základní umělecké školy. Organizace vzdělávání umožňuje propojení individuálních, skupinových i kolektivních forem výuky a využívá přirozených oborových souvislostí, což se nejvíce odráží ve společně organizovaných kulturních akcích. Systematické plánování a rozpracování konkrétních záměrů se zohledněním individuálních dispozic a vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků dosud probíhá ojedinele. Méně se daří vzdělávací nabídku cíleně směřovat ke všem kompetencím stanoveným RVP ZUV.

Pedagogický styl byl napříč všemi obory vstřícný a podporující, komunikace pedagogů s žáky navozovala příznivé psychosociální klima a partnerskou pracovní atmosféru. Osobní přístup umožňoval vytvoření těsnějšího pouta na základě důvěry a vzájemné úcty.

Vzdělávací proces v hudebním oboru využíval prvky moderních i klasických pedagogických přístupů. Individuální výuka byla vždy doplněna názornou ukázkou vedoucí nejen ke snadnějšímu pochopení probíraného problému, ale i k příjemné a tvůrčí náladě. Vhodný výběr skladeb zohledňující i přání žáků představoval efektivní nástroj pro překonávání a zvládnání technických a výrazových úskalí. Seznamování s agogickými a dynamickými prostředky probíhalo většinou s ohledem na jejich technickou i emocionální vyspělost. Dílčí stanovení cíle vytvářelo příznivé podmínky pro odpovídající hodnocení a sebereflexi žáků. Vedení k samostatnému pronikání do tajů technické i výrazové oblasti hudby však ještě nebylo běžnou součástí vyučování, což snižovalo celkovou efektivitu vzdělávacího procesu. Při výuce hudební nauky nechybělo pozitivní hodnocení, zpravidla také střídání činností se zaměřením na zvládnutí a upevnění učiva. Pestrost aktivit a účinná motivace ale nebyla vždy samozřejmostí, což vedlo v takových situacích k pasivní účasti žáků a postupné ztrátě jejich pozornosti.

Výuka tance zohledňovala úroveň a věkové složení jednotlivých skupin žáků, přispívala k rozvoji jejich pohybových dovedností, prostorové orientace, hudebního a rytmického cítění. Organizace výuky také napomáhala k postupnému získávání povědomí o kondičních a uvolňovacích technikách souvisejících s tanečním uměním. Osobní zapojení pedagoga, názorné předvedení spolu s individuální podporou a pozitivní zpětnou vazbou přispívaly k dosažení stanovených cílů. Přiměřená obtížnost, vhodný výběr a střídání činností působily motivačně. Zařazení vzájemného hodnocení ve skupině starších podporovalo sociální dovednosti žáků. Pouze zvýšený důraz na nácvik společného vystoupení méně počítal s jejich tvůrčím zapojením. V průběhu vzdělávání byl využit vhodný hudební doprovod, výuku mladších žáků obohacovala klavírní korepetice o různorodé inspirativní prvky a emocionální podněty.

Výukové lekce výtvarného oboru směřovaly k rozvoji plošného i prostorového vnímání, jemné motoriky, představivosti a základních dovedností při práci s běžnými i netradičními druhy materiálů. Ke splnění stanovených cílů žákům napomáhal individuální přístup dospělého s dílčí pomocí, což přispívalo ke zvládnutí náročnějších technických postupů i k seznamování s vlastnostmi užitého materiálu. Zvolené přístupy upevňovaly především volní vlastnosti žáků, počítaly s využitím jejich vnitřního zaujetí, méně podporovaly kreativitu a samostatné rozhodování.

Vzdělávání v literárně-dramatickém oboru vhodnými prostředky směřovalo k volbě a využití vyjadřovacích a výrazových prostředků, rozšiřování běžné i nadstavbové slovní zásoby, přednesu, práci s rekvizitou aj., nechyběla artikulační, dechová a rytmická cvičení. Aktivní účast dospělého vytvářela příznivé podmínky pro získávání nových dovedností formou nápodoby, nechybělo vedení žáků ke vzájemné pomoci a spolupráci. Tvůrčí atmosféru a radost ze společného díla však snižovalo jeho četné opakování spojené s nácvikem na vystoupení.

Proces vzdělávání pozitivně ovlivňovala příznivá atmosféra a částečně také uplatňování moderních pedagogických přístupů.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Zapojování žáků školy do kulturního dění ve městě (koncerty, oslavy svátků, výstavy aj.) i pořádání řady vlastních akcí přispívá k prohloubení spolupráce s místními školami a dalšími organizacemi. Účast žáků na různorodých aktivitách umožňuje uplatnění jejich dosažených dovedností, rozšiřování společenského rozhledu a posilování sounáležitosti s rodným místem a jeho občany. Žáci jsou úspěšní také v soutěžích, dosahují ocenění na krajské i celostátní úrovni. Přínosná je rovněž spolupráce s partnerskými školami v Polsku, Itálii a na Slovensku. Kromě pozitivní zpětné vazby, kterou škola díky těmto činnostem získává, zjišťuje výsledky vzdělávání standardními klasifikačními nástroji. Informace o úrovni dosažených dovedností a znalostí žáků čerpá z hodnocení individuálních možností každého z nich. Zákonní zástupci jsou s výsledky seznamování zejména osobním kontaktem s vyučujícími, v hudebním oboru při třídních a školních koncertech a prostřednictvím žakovských knížek. Ke zkvalitnění této oblasti v dalších oborech škola přijala opatření v průběhu inspekční činnosti.

V oblasti sociálních dovedností škola dosahuje dobrých výsledků. Žáci mezi sebou otevřeně komunikují, chovají se k sobě přátelsky a ohleduplně, dokáží respektovat názor druhého. Umí aktivně spolupracovat, svým odpovědným přístupem přispívají ke zdárnému splnění společných cílů. Ve vztahu k dospělým jsou však méně schopni otevřeně vyjádřit své postoje a přání, zapojit se do odborné diskuse.

Úroveň žáků hudebního oboru je ve všech sledovaných oblastech dobrá. Chápu elementární rytmické a melodické zákonitosti a používají je v praxi, zvládají orientaci v grafickém záznamu díla a základních hudebních pojmech. Při hře na nástroj zpravidla využívají odpovídající technické prvky, získané návyky a dovednosti v oblasti správného postoje a koordinace těla. Samostatné pronikání do problematiky hudebního světa ve spojení s uplatněním vlastních výrazových představ dosud nepatří k jejich běžným dovednostem.

Dobrych výsledků dosahují žáci tanečního oboru. Zvládají základy současného tance, chápou podstatu jednotlivých prvků a propojují je do krokových variací. Na dobré úrovni je jejich hudební citění, dokáží reagovat na rytmické a výrazové rozdíly vybrané skladby,

vyjádřit charakter hudby. Orientují se v prostoru a úměrně svým dovednostem odhadují jeho možnosti. Postupně získávají povědomí o relaxačních, kondičních či uvolňovacích technikách souvisejících s tanečním uměním.

Žáci výtvarného oboru znají podstatné vlastnosti užitého materiálu, zvládají základní činnosti související s jeho zpracováním, na odpovídající úrovni je jejich jemná motorika. Jsou schopni pracovat samostatně či s individuální podporou, dokáží si stanovit dílčí cíle a přiměřenou dobu se soustředit. Mají představu o výsledku a kvalitě provedení.

Žáci literárně-dramatického oboru dokáží přiměřeně věku interpretovat vybranou předlohu, využít k jejímu dokreslení vhodné rekvizity, s dílčí pomocí se zorientovat v jevištním prostoru a prostřednictvím jednoduchých pohybových prvků vyjádřit dramatický záměr. Postupně se učí pracovat s dějovou linkou, slovně vystihnout myšlenku a obohacovat své vyprávění ve všech jazykových rovinách.

Oblast partnerství a zapojení školy do veřejného života je na dobré úrovni, výsledky vzdělávání jsou standardní.

Závěry

- a) Silné stránky:
- převažující příznivé klima a vstřícný pedagogický styl rozvíjející osobnostně sociální dovednosti žáků.
- b) Návrhy na zlepšení stavu školy:
- nastavit a využívat hodnotící procesy ke zjišťování všech výsledků vzdělávání, uplatňovat je k postupnému zvyšování kvality jednotlivých oblastí,
 - využívat různé formy sebevzdělávání pedagogů, zapojovat do dalšího vzdělávání všechny vyučující a podporovat jejich odbornou diskusi k různým formám naplňování ŠVP ZUV,
 - věnovat zvýšenou pozornost vzdělávacímu procesu, důsledně aplikovat účinné pedagogické přístupy vedoucí k individualizaci vzdělávání a rovnoměrnému směřování ke všem kompetencím stanoveným v RVP ZUV.
- c) Škola v současné době překonává těžké období spojené s nejistotou v jejím vedení. Aktivně se však zapojuje do kulturního života ve městě, prezentuje touto formou své výsledky a při výuce svým žákům vytváří příznivou atmosféru.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina školy ze dne 25. února 2011
2. Rozhodnutí o zápisu změny v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. září 2012, čj. 40 078/2011-25
3. Pověření statutárního zástupce vedením školy do doby jmenování ředitele na základě konkurzního řízení s účinností od 1. srpna 2014
4. Výpis z usnesení Rady města Česká Třebová z jednání konaného 16. června 2014 (schválení statutárního zástupce školy)
5. Školní matrika (příhlášky k základnímu uměleckému vzdělávání, katalogové listy všech oborů, protokoly o komisionálních zkouškách) – školní rok 2015/2016

6. Rozvrh hodin pro školní rok 2015/2016
7. Třídní knihy pro individuální a skupinovou výuku – školní rok 2014/2015 a 2015/2016
8. Třídní knihy pro kolektivní výuku – školní rok 2014/2015 a 2015/2016
9. Výkazy třídních knih a Výkazy žáků a vyučovaných hodin – školní rok 2015/2016
10. Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání platný od 1. září 2015
11. Školní řád s účinností od 1. září 2015
12. Organizační řád ze dne 1. září 2014
13. Kniha úrazů vedená od 1. ledna 2011
14. Doklady o dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
15. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – školní rok 2015/2016
16. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní rok 2014/2015 a 2015/2016
17. Hodnoticí dokumentace školy – školní rok 2014/2015

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Ivana Bečková, školní inspektorka

Mgr. Ivana Bečková v. r.

Bc. Lenka Koutníková, kontrolní pracovnice

Bc. Lenka Koutníková v. r.

Mgr. Jiří Bečka, odborník – umělecké vzdělávání

Mgr. Jiří Bečka v. r.

V Pardubicích dne 2. listopadu 2015

Datum a podpis statutární zástupkyně potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Jarmila Holcová, statutární zástupkyně

Jarmila Holcová v. r.

V České Třebové dne 5. listopadu 2015